

Stranka.

Jugoslovanska socialistična zveza.

Jugoslovanski socialistični klub, lokal št. 1 v Chicagi, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsake zadnje soboto v mesecu v dvorani zadr. Fr. Mladiča, 587 Cor. 18th St. & Center Ave. Frank Udočić (začasni) predsednik; Fr. Petrič, fin. tajnik in blagajnik; Ivan Petrič, zapisnikar.

Slovenski socialistični klub lokal št. 2 Glemeoe, O., Ignac Bembergar, predsednik; Ivan Kravanja, tajnik in zastopnik. Klub imat 7 članov.

Jugoslov. socialistični klub, lokal št. 3 Conemangh, Pa., Frank Podboj, predsednik; Stefan Zavrl, gl. tajnik; Frank Pavlovič, pomočni tajnik; John Zigon, blagajnik. Nadzorovalni odbor: Josip Bricej, John Kvejan, Ivan Glavič. Klub steje 21 članov.

Jugoslov. socialistični klub, lokal št. 4 La Salle, Ill., Joe Bratkovč, predsednik; Valentín Potisek, tajnik; Anton Bratkovč, blagajnik; Viktor Volk, zapisnikar. Nadzorovalni odbor: John Puček, Tom. Golob. Klub steje 21 članov.

Lokal št. 5, katerega ustavljajo sodrugi v Claridge, Pa., ni naznani Zvezni svojega prisotna. Vseled naročila glavnega tajnika Jugoslov. Soc. Zv. sodruga Ivan Petrič je ta lokal naprej, da prek močne naznane svojo ustanovitev Zvezni v Chicago in posle imena sodrugo odgovornikov.

Jugoslovanska socialistična zveza v Chicagi vabi sodruge in naše sestanki po raznih naselbinah v Ameriki, da organizirajo socialistične klube, koder jih še nima. V tem kratkem času — po mesecih — so že zrasli štirje novi klubi, kar je lep dokaz, da slovenski delaveci v Ameriki vendar čutijo potrebo svoje politično-gospodarske organizacije, v kateri si podajajo roke delavec celoga sveta. Bratje v delu, ne zastajajte! Organizujte se! — Pet zavednih sodrugov lahko tvorijo klub, izmed katerih se dva — predsednik in tajnik-blagajnik — volita v odbor. Pri lokalih v večjih številom članov se po razsodnosti in poljubnosti članov lahko izvoli običajno polni odbor. Vstanovitev novega kluba je takoj naznani gl. tajniku Jugoslovanske socialistične zveze, sodrugu John Petriču, 718 W. 19th st., Chicagi, Ill., nakar zveza preskrbi novi klub s potrebnimi navodili in tipkovinami.

Na delo sodrugi, kajti resnobno si dnov! Blizu se leta 1908 in z njim tudi volilna borbba za predstnika. Američka socialistična stranka bo šla za svojega delavskega kandidata z vso energijo v volilni boju. In v tem boju moramo sodelovati tudi mi.

Slošni pregled.

William D. Haywood, znan naš hero v delavski borbi, kateri danaj neumorno izvršuje glavni tajniški posel rudarske organizacije W. F. of M. v Denveru, Colo., je pred nekaj tedni izjavil na zamenjavo sestanku voditeljev socialistične stranke v državi Colorado, da je voljan prevzeti predsedniško kandidaturo na socialističnem tisku v prihodnji volilni borbi leta 1908.

Pri volitvah za postavodajstvo v novi državi Oklahoma so našeli 9,476 socialističnih glasov. Socialistična stranka v Švietima ima 46 časopisov; med temi je šest dnevnikov. Večina teh listov izhaja v nemškem jeziku.

"Rdeči Prapor", glasilo jugoslovanske socialne demokracije v starem kraju, je začel izhajati od 15. oktobra t. l. naprej dvakrat na teden. Naročnina za Ameriko za celo leto mu je 14 K (\$2,80), za pol leta 7 K (\$1,40). Naslov: Rdeči Prapor, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3 I, Kranjsko, Austria.

Kadar bode Standard Oil Co. plačala \$29,240,000 kazni, tedaj bo "Proletare" imel ravno to število naročnikov.

ALI NISI SUŽENJ?

Tovariš delave! Mislim, da te sedanja gospodarska kriza vsaj nekoliko izčiha, da spoznaš, da si — suženj. Boss ti je rekel — kajne! — da ni več dela za te, ker manjka delarja, s katerim te bi plačal. Ti pa hočeš delati, kajti drugače se ne da živeti. Šet si torej k drugemu, tretjemu, četrtemu — onihdel si veliko bossov, a vsak ti je rekel — jedi! kakor prvi, pri katerem si delal. Ali vidis zdaj, da si suženj? Prvi — tvoj bivši — boss ti je vzpel delo; samostro te je vrzel na cesto. Drugi pa ne delo delat, kakor ti želiš. Kapitalizem te ima popolnoma v pesteh in ti si zdaj pripravljen storiti vse, samo da prideš do zasluga.

Razloček med telega in nekdanjim telesom suženjem je le ta, da telesnega suženja so gospodarji prodajali in roke v roko, — med tem bo ti plasman od gospodarja do gospodarja.

Kako vsi drugače bi bilo, ko bi bil ti sposdar svojega dela. Ako bi se danes podvolil od te tvornice, poščal bi si jutri delo po svoji zmožnosti, kjer bi hotel. Vseka tvorica bi bila tvoja, justnina.

Ali hočeš deseti to? Ako hočeš, potem se predvzoti socialistični stranki, kateri bori proti mezdni sužnosti in poti kapitalizmu, ki vdržuje ta sužnost.

Mi socialisti te ne silimo pač pa te vabimo v voje lastno dobro.

Kaj je ali absurdnega, kakor zahtevanje sklenikov, da ljudstvo samo namore lastovati in operirati veliki industrijskih podjetij in uprav, ki so danes v rokah kapitalistov. Ako je ljudstvo, to je produktivno (delavsko) ljudstvo, zmožno napraviti in zgraditi v tvornice, mašine, železnice, pobrede itd. in zmožno pridelatrise potrebštine, kar se jih rabi — torej bo to ljudstvo tudi zmožnese te naprave in ves pridelek relogati po svoji volji. Ali mono delaveci res vedno imeti bosskapitaliste, ki nam mogočno boste ostanete našega produkta? Mašinski sistem produciranja je profit. Kar se pride, to ugraj kapitalist, kateri lašuje sredstva za proizvodnjo. Grebliščini učevši produkt zmeče potem na tiserje, kjer ga prodaja kolikor mogoč po visoki ceni, tako da ima man profit, ki ga popaže v svoj. Kar ne pride, to pa leži v nadšibih. Koliko je žita po ameriških žitnicih; koliko mesa po vinskih ledencih — a koliko ljudij, ki nimajo kaj jesti! Vel trgovska skladnica se polna ek — a koliko je sironašnih ljudi, ki jih je letošnja zima načrastrgane, polunage. Kdo je tekriv? Profit! — Kapitalist je profit; on ne da potrebnega česa in blaga prej iz rok dekle vidi, da mu bo prineslo dobit. Kaj njega briga, če ljudje stojijo in prezaboj! On ima dovolj. To je višek vseh krije! Ali torej delavsko ljudstvo vednjavačišči kapitalizmu? Ali naj edino produceira v profit ne prekratno vrnivo? Ne! Proč s liberalizmom! Proč s profitom! Uvec naj bo gospodar svojih pilkov!

Tempomutantur — in zajedno tudi eksteri: "politikarji". Danes i. jutri črn, kakor že nanese business. Najlepše pri vsem tem je, da take kreature danes večjo slastjo povzivajo iz sklepa, kjer so včeraj z največjim orčenjem — pljuvali Dober groš-politiki!

Mi cei producireamo malo več, kotnam je dovoljeno porabititi posodi gospodov kapitalisti in potem zove "nadproduksijo". In med nami jih je še mnogo to vrjamemo.

UREDNIŠTVA.

Sodraž Šolar: črtica "Slepki kralj" življenje. Soe. pozdrav! Sod po raznih naselbinah prosima nam poročajo važnejše delavnicice iz svojih krajev. Take i. bomo potem uvrstili v kolpok "Delaveci in delo". Krajši se lahko pošlej, na dopis.

Agitatoričen del.

NAZNANILLO.

Cenjenim sodrugom in somljenikom naznanjam, da smo morali po zakonu države Illinois za isti ceno našim delnicam od \$5 na \$10. V državi Illinois je namreč zakon, da se delnice ne smej prodajati nižje iz pod \$10 in ne višje od \$100.

Naravno moramo torej danes preklicati naš razglas v zadnji mesečni številki "Proletare", biteri je določal ceno našim delnicam po \$5 in določiti ceno delnicam \$10, kakor zahteva država, kjer mora biti Jugoslovanska delavska tiskovna družba postavno inkorporirana.

Dasi vemo in radi pristanemo, da je sedanja postavna cena delnice precej visoka, in da si delavec težko utrga našenart \$10 v tu namen, vendar upamo, da bodo sodrugi, kteri so bili pri volji kupiti delnice po \$5, določili se ostalo.

Ali hočeš deseti to? Ako hočeš, potem se predvzoti socialistični stranki, kateri bori proti mezdni sužnosti in poti kapitalizmu, ki vdržuje ta sužnost.

Mi socialisti te ne silimo pač pa te vabimo v voje lastno dobro.

Kaj je ali absurdnega, kakor zahtevanje sklenikov, da ljudstvo samo namore lastovati in operirati veliki industrijskih podjetij in uprav, ki so danes v rokah kapitalistov. Ako je ljudstvo, to je produktivno (delavsko) ljudstvo, zmožno napraviti in zgraditi v tvornice, mašine, železnice, pobrede itd. in zmožno pridelatrise potrebštine, kar se jih rabi — torej bo to ljudstvo tudi zmožnese te naprave in ves pridelek relogati po svoji volji. Ali mono delaveci res vedno imeti bosskapitaliste, ki nam mogočno boste ostanete našega produkta? Mašinski sistem produciranja je profit. Kar se pride, to ugraj kapitalist, kateri lašuje sredstva za proizvodnjo. Grebliščini učevši produkt zmeče potem na tiserje, kjer ga prodaja kolikor mogoč po visoki ceni, tako da ima man profit, ki ga popaže v svoj. Kar ne pride, to pa leži v nadšibih. Koliko je žita po ameriških žitnicih; koliko mesa po vinskih ledencih — a koliko ljudij, ki nimajo kaj jesti! Vel trgovska skladnica se polna ek — a koliko je sironašnih ljudi, ki jih je letošnja zima načrastrgane, polunage. Kdo je tekriv? Profit! — Kapitalist je profit; on ne da potrebnega česa in blaga prej iz rok dekle vidi, da mu bo prineslo dobit. Kaj njega briga, če ljudje stojijo in prezaboj! On ima dovolj. To je višek vseh krije! Ali torej delavsko ljudstvo vednjavačišči kapitalizmu? Ali naj edino produceira v profit ne prekratno vrnivo? Ne! Proč s liberalizmom! Proč s profitom! Uvec naj bo gospodar svojih pilkov!

Sodruž Jos. Dernau v Steel, O., je tudi podprt "Proletarca" z naročbo na dve delnice.

Obnesli so se tudi sodrugi v La Salle, Ill., kar bomo pa še poročali.

Listu v podporo je dal sodr. John Kušar v Chicagi \$1.

"Naturna smrt" vladarjev na Turškem.

Turki pod blaženo vladovo svoje, ga sultana ne smejo vedeti o nasilni smerti kakršega inozemskega vladarja. Vlada z vso silo vbjavljajo, da mora vsak vladar umreti "naturalne" smrti, nikakor pa ne sme padeti pod roke kakršega revolucionarja ali anarhista. Turški časopisi ne smejo počenati kadar je kak vladar umrjen; cenzura jih takoj uniči. Ker se pa le enkrat zve, da tudi ali vladar ne živi več, mora turško časopisanje na ukaz vladave zavijati resnico. Tačko na primer so ob času atentata na italijanskega kralja Humberta pisali turški listi, da je kralja zaleda

PROLETAREC

kap, ko je stopil na steplice pred palato, kjer ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. O umoru perzijskega šaha se je poročilo glasio, da se je šah peljal v svoje polno palato, kjer je v sled bolezni naglo umri. Njegove truplo so poslali v Teheran. — Neki turški list je prekošil vse ostalo časopise, ko je o šahu smrti poročal sledenje: Šah je bil malo bolan, ko je zapustil glavno mesto, toda v krovu se je njegovo truplo vrnilo nazaj.

Pod socializmom ti ne bo treba reči zasluzim kolikor morem, temveč rekeš boš zasluzim kolikor hočem.

Jugoslovanska vinarna!

Podpisani naznanjam Hrvatom in Slovencem v Chicagi in okolici, da točim najboljša razvojna vredna po primerni ceni.

Pridite, pripeljite znance in ijetje, da se prepričate.

ip Z vsem spoštovanjem

Slavoljub Štajdohar,

316 W. 18th St. Chicago.

POZOR SLOVENCI

IN HRVATJE!!!

Slavnemu občinstvu v Chicagu in okolici naznanjam, da voda odpira na

623 So. Throop St.

novourejeno pekarijo,

kjer pečiva najuskuje raznovrstna peciva. Za sveže pecivo in solidno posstreško jamčiva. Bratje, podpirajte edino domače podjetje v tej stroki!

Z odličnim spoštovanjem

JUR. CURIČ & ALEX. IVČEC

623 So. Throop St., Chicago.

FRANK HUdale,

611 So. Center Ave., Chicago

Slovencem

in bratom Hrvatom se priporočam v poseb mojega, dobro urejenega

SALOONA

kjer jim bo vedno postreženo z dobrimi pičami, uniskimi smodkami itd. Imam tudi "pool" ali igralno mizo.

J. C. Heřmanek

585 Centre Ave., cor. 18 St.

CHICAGO, ILL.

Slovenska gostilna

pri Franc Čehu.

Rojaki, kteri žele piti naturalno, doma izdelano vino, naj se oglasijo pri meni. **Franc Čeh**, 568 S. Centre Ave., Chicago.

ROJAKI SLOVENCI!

Verjemite samo resnico katere nikdo z lažmi in obrekovanjem premagati ne more, pa naj pripoveduje kar in kolikor mu draga. Neovrgljiva resnica pa je, da je **COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE** edini zdravniški zavod v Ameriki, v katerem prvi svetovni zdravnički profesorji posebnimi modernimi načinom zdravljenja zdravijo vse bolezni bodisi akutne ali zastarele (kronične), kakor tudi vse tajne spolne bolezni možke ali ženske. Temu dokaz so stotine hahvalnih pism in slik, s katerimi se rojaki primariusu tega zavoda zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje, izmed katerih radi pomankanja prostora tu samo nekaj priobčujemo:

Ozdravljeni bolečini v trebušni vrotlini ter prebadanja v hrbtni in nogah

Cenjeni Collins Medical Institute!

Jaz Vam odgovarjam na Vaše pismo in izpolnivši Vašo željo Vam pošiljam mojo sliko in se zahvaljujem na Vaša zdravila, katera ste mi pošiljali ker jaz sem sedaj popolnoma zdrava, ker sem mislila, da ne budem nikdar več.

Se vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam ter Vam ostajam Vaša hvaležna rojakinja.

Maria Dolenc

Ozdravljeni bolečini v rebrib, slabega teka in slabosti celega telesa

Nikolaj Vučekovič

Danilov grad Motenegro

Ozdravljen od dolgotrajnega reumatizma in prebadanja po kosteh ter živčne bolezni.

Ozdravljen od reumatizma v rokah in nogah.

Ozdravljen bolečni na očeh

Razredna borba.

Kaj je razredna borba?

Boj za življenje, obstanek in življenske dobre med dvema razredoma, proletarijatom in poseduječimi sloji, katera tvorita današnjo človeško družbo.

Razredna borba je rodil današnji bolni sistem človeške družbe; rodile so jo nasprotuječe si razmere med delom in kapitalom, ktere delavecem toliko bolj škodujejo, kolikor bolj koristijo kapitalistom.

To razredno bojbo je započel proletarijat in vje cilj je: gospodarska svoboda.

Odkar si je proletarski razred — delavec, kmet, mali obrtnik in mali trgovec — v večdovnih bojih priboril osebno in politično svobodo in jednakopravnost pred zakoni, začel je po vsej pravici zahtevati tudi svobode na gospodarskem polju.

Kakšna bi bila ta gospodarska svoboda?

Skupno proizvajanje (produciranje) in po merili dela skupna poraba vseh pridelkov, kar potrebuje človeška družba. Pridelci ali produkeji boli lastnina tistega, kateri ga je pridelal.

Poseduječi razred — kapitalisti, vladarji, buržoazija — je dandasne gospodar vsega, kar pridelal proletarski razred. Prvi razred ne producira nič, a vsejedno ima broz malega — vse. Par tisoč kapitalistov in drugih lenuhov v fraku in svili spravi in požre, kar vstvari milijone in milijone proletarskih oznojil in žuljavih rok. Proletarijat nima nobenega dobička od svojega dela; vse skupaj, produkt in dobiček ima kapitalist.

Ali je to pravično?

Ne! Ta sistem je krivičen, je roparsk!

Pod današnjim kapitalističkim sistemom delavec ni svoboden človek. Osebno in politično je morda svoboden, a gmotno je pravi suženj. In gmotni sužnost današnje dobe je hujša od vsake druge sužnosti. Kakor se je kapitalist polastil proizvajalnih sredstev: zemlje, tvornic, strojev, orodja itd. tako se je polastil tudi naši proletarjev, kteri moramo na milost in nemilost operirati nam ukrašene zemlje in stroje v njegove korist. Mezda, ktero dobimo za svoje delo, je le sramotna pest mrva, s ktero vzdržuje našo delavno moč v nadaljnje izkorisčanje, kakor nakrmi voznik svojega konja ali mula, da ne zgubi moči.

Posledica tega roparskega sistema in izkorisčanja je razredna borba. Proletarijat je napovedal kapitalizmu neizprosen boj. Izmožgavanja, tlačenja in tiranija od strani poseduječih slojev mora biti enkrat konec. Kapitaliste se mora razlastiti njih krivčno pridobljenega imetja in zemlji, ruda, stroji, železnice, sploh

vsa proizvajalna sredstva naj postanejo last produktivnega ljudstva

Ljudstvo, delavno ljudstvo, ktero je zmožno proizvajati in s svojimi sramami rediti samospašne delanice in pijke svoje krvi v službi kapitalizma, to ljudstvo je tudi zmožno po svoji volji rabiti stroje in vladati samo sebe.

Kakšna sredstva pa rabi proletarijat v razredni borbi v dosegri gori omenjenih pravčnih zahtev?

Organizacija. Ustna in tiskovna agitacija. Propaganda socializma. Glasovnica.

To so sredstva; to je naše orožje. Vsak zaveden delavec, ktori spozna, da je suženj svojega delodajalca, mora se poprijeti teh sredstvom in pomagati pri podiranju kapitalističke stavbe.

V razrednem boju sicer ne more odločiti noben posamezni delavec, toda pri skupnem delu v skupno korist vsega proletarijata je vsak delavec dolžan storiti svoj del. Kdar tega ne stori, ta ne škoduje samo samemu sebi, temveč tudi podpira kapitalizem, kar ga stori možnejšega.

Na mogo torek vi sužnji kapitala!

Odresite prah z oči in pridružite se bojevnikom za pravice svojega delavskega razreda!

Visoko plapola naš prapor in na horizontu je jasni.

Zivel proletarijat! Zivel socialistična republika!

RAZNO IN RAZLIČNO.

Rockefeller lahko vzame košček papirja, zapiše nanj par besed in papir je vreden \$5,000.000. To je kapital.

Pesnik Tennyson zapiše na položljivčnega papirja nekaj verzij in papir je morda vreden \$1000. To je ženij.

Vlada Zdr. držav vzame eno umě in črti zlata, pritisne gor podobo orla in besede "In God we trust" in ga stori vrednega \$20. To je denar.

Trgovce istiško kupi kako stvar za 75 centov in jo proda za \$1.25. To je business.

Deklica izgubi sreč z enim pogledom, a če ga hoče nazaj, lahko nekoga stane par tisoč dolarjev. To je ljubezen.

Mož lahko napiše ček za \$50.000 a če ga gre menjat, ni vreden pol centa. To je revčina.

Delavec v mestnem grabinu kopije cel dan in premeče več ton zemlje, a za to dobi \$1.50. To je delo.

Duhoven lahko pridiguje cel dan o šesti božji zapovedi, zvečer pa le gre k Maričkam. To je moral.

Kapitalist lahko ukrade par milijonov vrednosti, a nobena porota ga ne spozna krivim. To je politika. —

Urednik lahko nastane par besed v časnik — a za to "easy" dobi par let ječe. To ni nič.

Socializem je edina rešilna pot iz tega krivčnega sistema. Delavci, zgrinjajte se pod prapor socializma.

Kapitalistički sistem je minolo potom ameriških železnic ubil 5000 in ranil 76.286 oseb. Zrete naših železnic so se torej v minolih letih pomnožile za 18 procentov. Great! In ljudje že pravijo, da je najbolje tako, kakor je. Pa naj bo!

Revolucionar Stefan.

Stika iz ruske revolucije.

Od mladosti sem je bil dober deček. Kot tak si je dovolil vse od svojih tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Stefan Nikolajevič je bil namreč najkrejkejši postave izmed vseh svojih tovaršev.

Ko je vzrastel, je postal še dobrošenčji. Po postavi in moči je bil pravčni korenjak, le da si tega nikdar ni bil prav svet. Podoben je bil velikemu, dobrohotnemu psu, da bi ga lahko skor skozi z njim zamenjal.

Staršev ali sorodnikov ni nikdar poznaš. Prišel je pač na svet, ne da bi vedel, kje in kako. Še učajno je prišel k nekemu tešnjusu na vajence. Rokodelstvo mu je ugajalo.

Nato ga je doletela vojaška dolžnost in prišel je k pešpolku velike južne ruske garnizije. Tam se je seznanil znamaj nakje v predmetiju s črno Anuško. Posledice niso izostale. Nekega dne je prišel na svet majhen Stefanček. Mati je na porodu umrla.

Stefan Nikolajevič je imel deklec rad. Sicer ne strastno, tegu ne, vendar z neomahljivo naklonjenostjo. Koj od začetka je nosila Anuška hlače in moral je plesati, kakor mu je ona živila. Misliš jo je poročiti, ko bo došliš. No, tega sedaj ni bilo več. Ko so Anuško v revni krsti nesli iz sobe, tedaj je tulil Stefan Nikolajevič kyt ranjena žival.

Nekaj je vendar imel še na svetu: svojega sinaka, malega Sergeja-a Stefanoviča. Ta je ostal v oskrbi pri starici Anuški. Plačilo zato ji je Stefan vedno držal.

Iz vejevja drevesa je slišal Stefan naenkrat polglasen, a vendar oster krik. Med vejam je padlo na tla. Majhno telcese je padlo na kup listja, katero so bili zgrabilni pod drevo.

En trenutek je strmel Stefan tja. Oči so mu hotele iz očesnih jamic. Hripav stok se mu je izvlečel z priši. Divje je planil na kup in zvijači.

En teden kasneje je slišal Stefan Nikolajevič kyt ranjena žival.

Bil je njegov sinček, njegov Sergej-a Mrtev! V čelo zadet!

In, Stefan Nikolajevič, njegov oče je bil meril v zrak. Njegova krogla je prinesla smrt mlademu Sergeju. Kakor ptič v gozdu je izstrelil svoje dete z drevesa! Svojega Sergeja, tako čvrstega in prehrisanega dečka, ki je očividno bubežal tja gor.

Štefan je pokleknil ob malem merilcu. Poljubil je bledo, spaveno obličje. Pol blazen je zakril:

"Sergej, moje dete! Sergej! Jaz sem zakrivil!"

"Naprej!" ga je sunil podčastnik.

Štefan Nikolajevič je skočil kvíšku.

"Naprej!" je ponovil podčastnik in grozeče zavitiel sabljo.

"Bratomorile! Detomorile!" je skrenil Stefan. Nato se mu je izvilo iz grla divje rjojenje, bolj podobno glasu razlažene, lačne zveri, kot človeškemu glasu.

Vzdignil je svojo puško in zanimal na vso moč s kopitom po glavi podčastnika. Ta se je nemohnil.

Kakor divje je planil Stefan Nikolajevič proti svoji kompaniji.

Štefan Nikolajevič je skočil kvíšku.

"Smrt mi, ki je prelomil prisojno! Smrt revolucionarju!" je zaklicil častnik, ki je zapovedal četni in je namernil svoj revolver proti Stefanu.

Štefan je streljal na poveljnikov, kakor drugi. Meril ni. Le napol se je zavedel v tem vršču, kjer se pravzaprav godi. Pri tretji salvi je inštinktivno sunil svojo puško na kvíšku. Strel je počil. Štefan je opazil, da je zadel električno obloženico, ki se je raztekel.

Morda se je zmotil! Je bil to res njegov strel! Vsekakor. Na njegovem obrazu je bil opaziti na pol škodljivost, napol potolako.

Tračka s človeškim mesom ali "per noble" prostitucija je ena najlepših evec, ktere poganci današnji bolni sistem. Rmeno časopis se večkrat radi ponorčuje iz haremov v Orientu, toda v svoji odorni slepoti ne vidi, da ima pod mesom — v naši svobodni deželi! — ostadnje haremne in hriloge za business s človeškim mesom, kakor kje na svetu. Ta nešramna trgovina je pri nas padla že tako daleč, da že stroke sili v nemoralno blato. V Chicago na So. Clark & 22nd st., kjer je kolonija prostitucije, je polje v množih dveh mesecih resila 278 deklec, v starosti iz pod štirinajst let. In koliko je še takih sirot, za ktere polje ne ve. Pod kapitalizmom imamo res stično dobo!

Trafika s človeškim mesom ali "per noble" prostitucija je ena najlepših evec, ktere poganci današnji bolni sistem. Rmeno časopis se večkrat radi ponorčuje iz haremov v Orientu, toda v svoji odorni slepoti ne vidi, da ima pod mesom — v naši svobodni deželi! — ostadnje haremne in hriloge za business s človeškim mesom, kakor kje na svetu. Ta nešramna trgovina je pri nas padla že tako daleč, da že stroke sili v nemoralno blato. V Chicago na So. Clark & 22nd st., kjer je kolonija prostitucije, je polje v množih dveh mesecih resila 278 deklec, v starosti iz pod štirinajst let. In koliko je še takih sirot, za ktere polje ne ve. Pod kapitalizmom imamo res stično dobo!

gibajoča, razmesarjena telesa, okrenjeni obrazci, mlake krvi. Grozna igra.

Štefan Nikolajevič bi moral biti zmožen veliko hitreje vsako stvar razumeti, da bi bili njegovi občutki v kakši zvezki. Vse se mu je zdrolo kot puste sanje.

Konjice je prostor popolnoma izpraznila. Mrteve in ranjence so začeli kupoma nakladati v košje, tovorne vozove pa samokolnic. Stefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana opristil pravčni tovaršev. Če je bila zanje zabava pretepiši ga, jin jo je pustik In vendar bi jih lahko pol dušata premikastil. Štefan Nikolajevič je moral iti predmetje, v katerem je stanoval Anuška in v katerem je bil malo Sergej.

Prišel je do raznih spopadov. Nekoč je oddelok Štefana